

FOTO PORTADA: A. DALI, CHRISTINA STUB DONANT EXPLICACIONS SOBRE LA GRAFOLOGIA (FOTO: ANIOL RESCLOSA); A BAIIX, JORDI MEYA I OLL, EL DIA DEL SEU CASAMENT.

10 de juliol de 2011

SUMARI

5 Reportatge

Enamorats de Besalú

L'Associació Amics de Besalú i el seu Comtat està preparant un Congrés per recordar el final del comtat independent.

6 i 7 Gironins al món

Educats i somrients

Jordi Meya, de Ripoll, fa tres anys i mig que viu a Bangkok, on s'ha casat i estudia direcció i administració d'empreses.

8 i 9 Reportatge

La conspiració, una forma de vida

Les teories de la conspiració, versions no oficials de grans esdeveniments, es difonen avui fora de l'«underground».

10 Entrevista

Mónica Naranjo

La cantant i compositora de Figueres està en plena gira de l'espectacle «Madame Noir» i treballant en una òpera-rock.

11 Arquitectura

Pujada de Can Barris de Maçanet de Cabrenys

Dominical
Passeig General Mendoza 2,
17002 GIRONA
Teléfono: 972 20 20 66

Director
Jordi Xargayó

Cap de redacció
Alfons Petit

Administrador
Félix Noguera

Publicitat
Paco Martí

Dominical

El mirall de l'ànima

Una danesa impulsa la primera escola estable de Girona sobre grafologia, una tècnica analítica de la personalitat en auge.

TEXT: JOAQUIM BOHIGAS I MOLLERA FOTOGRAFIA: ANIOL RESCLOSA

L'escritura és el mirall encantat on es reflecteix la cara misteriosa de l'ànima». Christina Stub (Copenhaguen, 1969) recupera una definició de Matilde Ras (1881-1969), pionera de la grafologia a l'Estat espanyol, per explicar, d'entrada, allò que és, en essència, aquesta tècnica d'anàlisi de la personalitat. Stub, responsable de l'Espai Grafològic Girona, la primera escola estable sobre grafologia a la ciutat, raona, posteriorment, que l'objecte d'estudi és el grafisme, l'escritura manuscrita, en la qual es projecten les característiques de personalitat del seu autor: perquè, continua, «en l'escritura queden plasmades la conducta, les emocions, la forma d'actuar, el tipus de pensament, la relació amb l'entorn, com ens mostrem davant dels demés i com ens sentim per dins». La grafologia, per tant, «estudia els aspectes psicològics, la personalitat global de la persona, mitjançant l'anàlisi en profunditat de la seva escriptura manuscrita». En aquest sentit, «quan observem una escriptura, estem observant al seu escriptor, les aptituds intel·lectuals i vitals, formes i comportaments, il·lusions, sentiments, tendències, sociabilitat, maduresa emocional i estat d'ànim, en general i en el moment d'escriure. És com una fotografia de la persona des de la seva vessant més social fins als racons més amagats de la personalitat, les pores, les inseguretats...», raona amb passió.

La utilització de la grafologia és, ara mateix, en auge a Catalunya, sobretot, en criminologia (especialitat de peritatge cal·lígraf). La referència és a França, on s'usa habitualment en els àmbits dels recursos humans, judicial i psicologia. Desgranant la riquesa del concepte, Stub considera que «seria més correcte situar la grafologia com un test projectiu, una eina, a utilitzar dins la branca de psicologia». És a dir, «la psicologia és la ciència que estudia la psicologia humana, els aspectes psicològics de la persona, i la grafologia és una eina que proporciona un mapa de la seva personalitat, d'una forma ràpida, molt àmplia i fiable».

L'origen primer de la tècnica és del segle XVII. En concret, *L'art de conèixer per l'examen d'una carta missiva les costums de l'escriptor* (1622), amb autoria de Camillo Baldo (1547-1634), professor de Lògica i Metafísica a la Universitat de Bolònia. Stub remarca que «els primers indicis d'utilitzar la lletra de la persona per aproximar-se a la seva personalitat es poden rastrejar, fins a una edat molt més antiga, a l'Orient. A la Xina, al segle IV abans de Crist, van començar a emetre's postulats que podien ser considerats com autènticament grafològics, i que presentaven notables coincidències de fons amb les que coneixem en l'actualitat». A més, «la tècnica grafològica és usada al Japó des de temps immemorials, mitjançant l'estudi de "pals" traçats en tinta». En la cultura i societat gregues, Aristòtil va ser «els primers en interessar-se per la relació existent entre escriptura i personalitat».

En època contemporània, cita el religiós francès Jean Hippolyte Michón (1806-1881) com qui va donar el nom definitiu a la tècnica. Michón va fundar la Societat Francesa de Grafologia (1871). Actualment, la branca de la grafologia creada per Michón (escola francesa) és «la més difosa pel món» (sobretot, a Europa). També són conegudes l'escola psicoanalítica suïssa (Max Pulver); l'escola alemanya (Ludwig Klages); i l'escola italiana (Girolamo Moretti).

APLICACIONS DE LA GRAFOLOGIA

Quines aplicacions té la grafologia? Christina Stub, que fa setze anys que viu establerta a Girona (també va residir a Blanes i va estudiar a la Universitat de Girona), explica que esdevé «un valuós auxiliar en el camp de la psicologia, tant en les seves facetes clíniques com en les industrials», posant un primer exemple que «una anàlisi dels canvis en l'escritura al llarg d'un tractament permet conèixer l'evolució del pacient i la incidència que la teràpia està tenint en l'estructura de la seva personalitat». Però les aplicacions són variadíssimes. «La gra-

fologia és, en recursos humans, una eina molt potent, tant per a les empreses a utilitzar en la selecció de personal, com en l'orientació vocacional pels joves, d'acord amb les capacitats intel·lectuals, aptituds i personalitat, totes elles analitzables a través de l'escriptura», diu. Una segona aplicació és en les relacions humanes: «Pot ser un important auxiliar, per exemple, en un tema tan delicat com la compatibilitat amb una nova parella o per estudiar com resultaran les relacions entre els membres d'un determinat grup de persones». En pedagogia és, ara, «un dels millors mètodes de detecció de problemes en els nens, donat que ens pot revelar allò que potser no n'és conscient o no vol revelar». L'àmbit judicial també utilitza la grafologia «com a auxiliar de la justícia en l'estudi de signatures i escrits per analitzar anònims, falsificacions, alteracions en documents i verificació de testaments, així com l'elaboració d'informes grafopsicològics i grafopatològics de sospitosos o criminals». Finalment, és «una valuosa eina en la investigació històrica i en l'estudi de personatges», conclou. Aquestes aplicacions són «especialitzacions» i, per aquest motiu, sosté, «un grafòleg que no s'hagi especialitzat en grafologia infantil amb totes les peculiaritats i particularitats no s'hauria d'«aventurar» en aquest àmbit».

La grafòloga gironina, formada, en aquesta àmbit, a la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), aclareix que l'aplicació «no veu més enllà de l'escriptura, no endevina». «El grafòleg utilitza una metodologia, unes eines fiables basades en la investigació científica i, si bé les persones podem ser més o menys intuïtives, la grafologia no es basa en la intuïció». Posa dos exemples: «En l'àmbit de selecció de personal, podem veure si una persona té aptituds per al dibuix tècnic però no podem determinar si ja ha treballat amb això, quin tipus de dibuix...». I «podem veure si una persona té predisposició o tendència a acaparar béns materials, però no podem acusar-la de lladre». Incideix en què «és un estudi minuciós, pel què qualsevol grafòleg hauria de fugir de la gent que li diu «endevina'm la signatura»... Primer perquè «un grafòleg no és un endiví i, segon, perquè «el primer cop d'ull és una visió superficial i, en els millors dels casos, incompleta de l'autor».

En grafoselecció de personal, la seva especialitat, juntament amb els estudis complets de personalitat, Christina Stub defensa quatre avantatges principals. La «màxima fiabilitat» («és molt difícil alterar o falsificar significativament l'escriptura, de manera que és difícil alterar els resultats»); la «simplicitat» («només cal el text i l'escriptura»); «permet recollir molta informació» («es pot estudiar la persona de manera profunda i completa sense necessitat de la seva presència»); i «la discreció i objectivitat» («no cal que la persona analitzada i el grafòleg s'arribin a veure»). Sobre l'orientació vocacional, la grafologia «ajuda a explorar les diferents opcions de valors innats, destreses, habilitats, interessos, punts forts i a reforçar, obtenint la persona d'aquesta manera un sòlid coneixement de sí mateixa per poder triar una carrera o una feina el més afí possible a la seva personalitat». Un informe d'aquest tipus comporta un assessorament, afegeix.

IMATGE I COMPLEXITAT

Tot i que la grafologia infantil estudia les primeres traces, un estudi real de la personalitat es pot fer a partir dels 14-15 anys en haver-se assumit «una certa automatització, maduresa i personalització en l'escriptura». Tanmateix, «tenint sempre en compte que estem fent una imatge de la persona en aquell moment de la seva vida i tenint molt presents els aspectes circumstancials com l'edat, l'estat de salut, grau d'escolaritat, etc... del moment». Un informe inclou, habitualment, «les aptituds intel·lectuals, la maduresa emocional, el comportament social i les aptituds professionals de la

persona». Alhora, «quan és requerit, la grafologia «pot gratar molt profund en la personalitat, detectar pors, inseguretats, ambicions, tendències progressives o regressives, introversió respecte a extraversió, com es mou la persona en l'àmbit dels instints, com els canitza, com se situa respecte a l'entorn, les autoritats, les seves frustracions, si la seva autoimatge està d'acord en com es mostra en societat...». Resumint, expressa Christina Stub, «la

pucc, prefereixo estar discretament present», apunta. Altres dades necessàries són l'edat, nivell d'estudis i si la persona és esquerrana o dretana. «El nom de fet és irrellevant, si bé és útil per identificar la persona», divulga.

Acabat el text, el grafòleg comença la seva feina, que, sovint, dura diverses hores. «El temps requerit per fer un informe varia segons la profunditat i l'experiència del grafòleg». L'anàlisi grafològica consisteix «en una primera i profunda observació de l'escriptura, la mesura i classificació de tots els trets gràfics, els vuit grups principals (dimensió, ordre, forma, pressió, velocitat, cohesió, direcció i inclinació), amb les seves subclassificacions, l'estudi de gestos particulars i algunes lletres». Les característiques per separat tenen una interpretació però «el veritable art de la grafologia és la integració de tots els trets amb els seus diferents significats psicològics en un tot, traçant un mapa d'un ésser biopsicosocial únic i dinàmic».

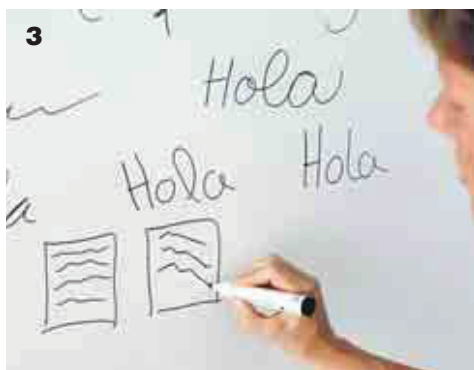
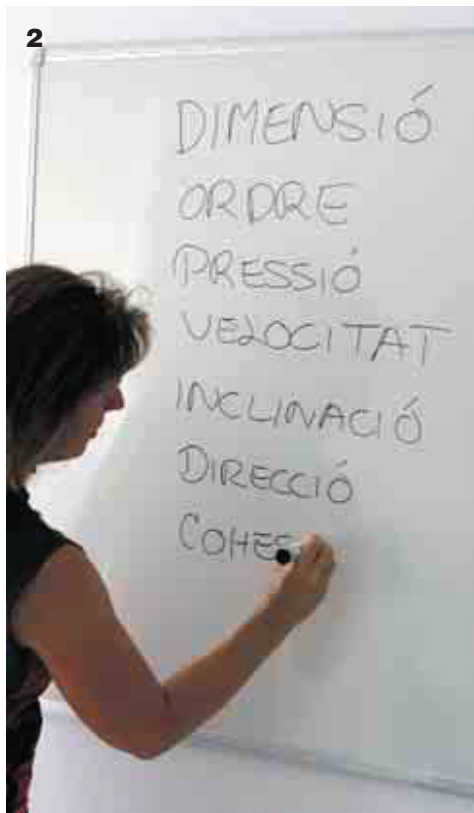
Stub, admetent que «la vista sol buscar alguns senyals d'alarma com la pressió desplaçada, els ovals tancats per la part inferior, o traces excessivament anguloses», incideix en què «sempre hem de mirar el conjunt i no deixar-nos enlluernar per allò que sol destacar més». Els dibuixos també són estudiats, tot i que «la informació que se n'extreu no és tan extensa com la d'un escrit».

Els grafòlegs estudien text i signatura com a «conjunt». «Només la signatura és, des del meu punt de vista, un material incomplet. La signatura s'analitza en relació a i dins del context de l'escriptura». Simplificadament, Stub argumenta que «el paper és l'ambient en què ens movem, amb el futur a la dreta i el passat a l'esquerra. El text és el jo social, un mapa de la nostra personalitat, i la signatura és el jo més íntim, els nostres mecanismes de defensa, la imatge que tenim de nosaltres mateixos, respecte a com ens mostrem».

Max Pulver, de l'escola psicoanalítica suïssa, va estudiar la rellevància per al comportament humà dels continguts que reposen en l'inconscient col·lectiu i que són adquirits per herència. «Segons ell, tot individu, pel sol fet d'existir, resulta condicionat pel seu origen i li afecten els símbols ancestrals», explica la grafòloga gironina. L'espai gràfic fa referència «als símbols temporals i espacials, que a l'escriptura es reflexarien en els gestos que van cap a dalt i cap a baix (l'espai), i els que vénen o van de l'esquerra i la dreta (el temps)». D'aquesta manera, «el centre representa el jo, la quotidianitat, els sentiments, l'individu; la part superior representa l'esfera de les idees, les aspiracions intel·lectuals, les ambicions, l'idealisme, el misticisme, els somnis, la intel·ligència, l'espiritualitat, la consciència, la imaginació...; i la part inferior ens parla de l'inconscient, l'esfera pràctica del materialisme, la sexualitat, els instints... A l'esquerra es troba la repressió, el passat, l'egoisme, la inhibició, el narcisisme, el decantament cap a la mare o la família, la introversió, etc...; i a la dreta és on tenim el futur, l'expansió, l'extraversió, l'entorn, les relacions socials, la iniciativa i l'activitat».

GESTOS TIPUS I LLETRES CLAU

Christina Stub explica que «els gestos tipus són aquells que apareixen en un escrit de forma més o menys regular i que marquen unes tendències acusades de la persona». «Sempre s'han de posar en relació amb el conjunt dels trets de personalitat reflexats en l'escrit (observats a través de la dimensió, l'ordre, la forma, la cohesió, la direcció, la inclinació, la pressió, la velocitat i la signatura)». La grafologia manifesta que «també hem d'observar en quines lletres concretes apareixen i a quines esferes de la personalitat afecten». En aquesta tècnica hi ha lletres clau, (Continua a la pàgina 4)

Fotos:

1 Christina Stub, davant la pissarra de l'aula de formació de l'Espai Grafològic de Girona.

2 La grafòloga escrivint els vuit grups principals dels trets gràfics que s'estudien en una anàlisi.

3 Stub mostra una hipotètica trajectòria descendent d'una text manuscrit.

Lletra i personalitat d'alguns personatges populars

A petició de **Diari de Girona**, Christina Stub ha fet les anàlisis grafològiques de diversos personatges prou coneguts, les principals conclusions de les quals reproduïm a la dreta.

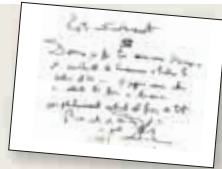

JOSEP PLA. «La signatura ens parla d'autenticitat i franquesa així com fermesa en la forma d'expressar-se. Coneix els propis recursos i, tot i no fer una ostentació evident d'ells, al seu interior roman el desig de rebre consideració i reconeixement per part de la societat. El que confirma el fet de que, ja des de ben jove tenia dos objectius vitals que perseguia de forma quasi obsessiva: deixar una obra i fer-se una posició a través d'ella. A la seva signatura més oficial es denota la tendència a dramatitzar o magnificar els fets quoti-

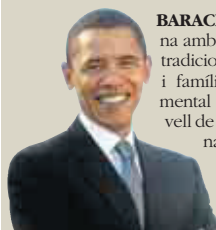
dians de la vida, que ell manifestava buscant sempre l'extraordinari en els paisatges i les coses, descriure'ls i profunditzar en ells a través d'una gran riquesa descriptiva i comparatius ben regades amb adjectius, provocant certa distorsió de la realitat aparent per descobrir un significat més profund de l'entorn: paisatges, actituds de la gent, sentiments i vida i fets de persones. Una necessitat de descriure l'entorn via a través d'uns ulls que donaven color i riquesa a tot el que veien, buscant sempre el més enllà de l'existència. En aquesta mostra d'una signatura d'en Josep Pla, no obstant, s'aprecia cert cansament, patiment o descontent, que la seva signatura oficial no subscriu.

SALVADOR DALÍ. «Intentar definir Salvador Dalí a través de la lletra i signatures és com intentar descriure el moviment a través d'una foto estàtica. És un puzzle d'infinat de peces, essent aquestes l'enorme varietat d'escriu, signatures i lletres que va deixar. S'han comptabilitzat 678 diferents signatures als quadres, mostra de la gran versatilitat i evolució personal. Podríem parlar de desequilibri i pèrdua de contacte amb la realitat, però estariem passant per alt que cada signatura, cada text diferent, que en ocasions semblen més dibuixos que textos, semblen exploració conscient de la personalitat, expressió del talent creador, creant-se a sí mateix i expandint-se amb l'expressió gràfica i artística. Podríem parlar d'orgull, narcisisme i ego-

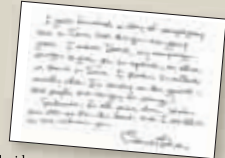

centrisme, que també, però ens quedariem curts si no veiéssim un més enllà, trobant-hi una forma de subjectivitat que resulta d'una profunda introspecció, explorar el món des del més profund i amb gran varietat d'ulleres experimentals. Estudiant el ric material escritural i les signatures en conjunt, es troba un subtil fil conductor, un camí que es va traçant d'un explorador que pretén transcendir els límits de la lògica tridimensional».

BARACK OBAMA. «L'escriu ens parla d'una persona amb esperit progressista i també profundament tradicional, amb punts de referència en els orígens i família, vetllant pels valors morals. Hi ha agilitat mental i claredat en les idees, així com un bon nivell de creativitat, i existeix bon equilibri entre raonament lògic, tocant de peus a terra i l'idealisme, passió i imaginació. El camí cap a les fites es marca per la decisió, constància i paciència, amb vivacitat per aprofitar

oportunitats. Avança a passes gegantesques, si bé se sap parar en el moment adequat. Hi ha un important autocontrol i prudència a l'escriptura. Mostra preferència per deixar madurar les idees, i per disposar de temps abans d'una decisió de certa importància. Es mostra com una persona cortès amb extraversió equilibrada i bona capacitat per relacionar-se, que avança cap als demés amb toc de seducció, tot i que amb precaució necessària pel càrrec.

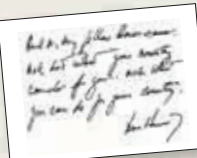
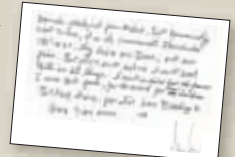
DIANA DE GALLES. «Ens mostren una persona natural i espontània que no busca donar una imatge falsa de sí mateixa, si bé dóna la deguda importància a guardar aparença i formalismes. Es detecta disciplina i una bona organització interna, amb preferència per mantenir cert ordre a la seva vida. La lletra revela bon caràcter, que s'adapta bé a l'entorn, ajustant-se en cada moment a les etiquetes i normes de la situació. Amb un bon control sobre els impulsos, es mostra prudent,

reflexiva i moderada. Tot i que mostra correcció en el tracte, pot acabar amb situacions que no li convenen, de forma un tant brusca i taxativa. En les situacions que li produeixen inseguretats, pot mostrar-se desconfiada i amb cert recel i tendència al pessimisme. Hi ha vibració, sensibilitat i emotivitat interior, així com comprensió i receptivitat vers als problemes humans. En general, es veu una persona que coneix la seva vàlua, malgrat pot donar una imatge social més modesta a com realment se sent al seu interior.

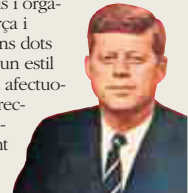
MICHAEL JACKSON. «Trobem a la lletra i signatura/es (la formal i l'artística), el reflex del sentiment d'inferioritat. Un ressentiment que ha quedat arrelat a la seva personalitat, i que l'ha portat a buscar desesperadament, durant tota la vida i a través de les creacions artístiques, l'afecte i reconeixement. Com un fervent desig de ser infant etern. A la signatura s'aprecia aquesta profunda desconexió entre el món interior i la realitat, el desig de separar-se de la figura pater-

na i de tot el que representa, que tant li caracteritzava. Una profunda lluita interna entre l'aparença, la imatge de l'èxit, i la realitat interna, tan vulnerable i fràgil i encara immadur i infantil. Tot i ser una persona de tracte agradable a l'esfera social, en tant que les relacions toquen el llindar de la intimitat, es posa en marxa les seves defenses. Tots aquests angles donen mostra d'una actitud sempre a la defensiva, de por a ser ferit, produïdes pel dolor.

JOHN FITZGERALD KENNEDY. «Mostra una persona dinàmica i activa, segur i satisfet de sí mateix. Ens revela una persona bastant íntegra, que sent que ha triomfat social i professionalment. En aquest moment de la vida, ha afirmat la personalitat i en les relacions socials camina amb pas ferm i decidit, es mostra natural i autèntic, i no tem ni oculta res de la personalitat. Lletra i signatura denoten fermesa de caràcter i, entre les virtuts, destaquen quali-

tats tan interessants pel càrrec com vivacitat intel·lectual, esperit d'empresa, racionalització i capacitat de síntesis i organització. Té decisió i iniciativa, i disposa de força i energia per a vèncer obstacles. Es detecten bons dots per a manar, i si bé imposa criteris, ho fa amb un estil paternal, condicionant l'entorn de forma quasi afectuosa. Molt segur de que la seva manera és la correcta, pot ser poc obert a escoltar alternatives. De nota idealisme i passió en les idees, fins al punt d'arribar de vegades a l'ofusció i irreflexió».

significatives per a l'anàlisi. Entre d'altres, «a la "g" trobem un bon representant de la zona instintiva; a la "u", la voluntat; i a la "d", la imaginació i la importància de les idees i l'esfera intel·lectual». Tot i això, l'estudi de les traces gràfiques o lletres aïllades pot abocar «a prestar-hi una atenció excessiva». Stub defensa que «hem d'observar-les sempre en el conjunt, tenint en compte els matisos que ofereixen, així com els gestos tipus que puguin haver-hi (angulosos o triangulars, bucles,llaços...)».

La grafologia gironina ha d'esmerçar esforços contra el tòpic i/o estereotip referents a

la tècnica. En cita dos. El primer és l'abans citada sol·licitud «Endevina'm la signatura». Stub remarca tres raons: «Un grafòleg no endevina res»; «no es fa en un moment, perquè hi ha un estudi minuciós al darrer»; i «la signatura per si sola és un material parcial. Sempre s'ha de posar en relació amb el text».

NO ÉS ESOTERISME

El segon és situar la grafologia formant part de les ciències esotèriques. «Res més lluny», sentència. «Si bé aquestes últimes, tractades de forma seriosa, mereixen tot el respecte, la grafologia és «fastigosament» (en el bon sentit de la paraula) científica i no deixa res a la intuïció. Un grafòleg no s'ha de permetre en un informe la llicència de guiar-se per la intuïció, sinó que tot s'ha de fonamentar i ha de poder ser explicat a través del conjunt escritural».

No existeix, a l'Estat espanyol, una carrera universitària de grafologia, o de pèrit cal·lígraf, però sí que hi ha una formació universitària d'especialització professional superior (postgrau i màster). Varies universitats catalanes ofereixen la grafologia com a assignatura en carreres com ara Criminologia o Psicologia.